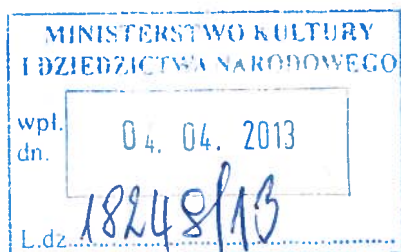

Kraków, 3 kwietnia 2013 r.

SAiW PK/148/04/13

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Departament Własności Intelektualnej i Mediów
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

e-mail: dwim@mkidn.gov.pl

**Uwagi SAiW „Polska Książka” do dokumentu WIPO SCCR/24/10 – projekt traktatu
o ochronie organizacji nadawczych**

W odpowiedzi na pismo Ministerstwa Kultury z dn. 15 marca 2013 r. (DWIM/470/13) przesyłam w imieniu Stowarzyszenia Autorów i Wydawców „Polska Książka” komentarze do wybranych problemów zawartych w kwestionariuszu MKiDN w sprawie projektu traktatu WIPO o ochronie organizacji nadawczych, w zakresie w jakim tematyka, której dotyczą Państwa pytania, mieści się w szeroko rozumianym obszarze działalności SAiW „Polska Książka”.

Z poważaniem

Barbara Józwiak
Prezes Zarządu SAiW „Polska Książka”

**KONSULTACJE DOKUMENTU ROBOCZEGO
DOTYCZĄCEGO TRAKTATU W SPRAWIE OCHRONY ORGANIZACJI NADAWCZYCH SCCR/24/10
KWESTIONARIUSZ**

Zakres podmiotowy regulacji

Dotychczasowy międzynarodowy standard regulacji wyznaczony przez Konwencję Rzymską i Porozumienie TRIPS nie definiuje pojęcia organizacji nadawczej (*broadcasting organization*).

W związku z tym prosimy o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy i w jaki sposób powinna być Państwa zdaniem sformułowana definicja organizacji nadawczej w projekcie negocjowanego traktatu?

Definicja powinna zostać zawarta w traktacie i powinna być na tyle ścisła, by dało się określić, czy w jej zakresie mieszczą się organizacje prowadzące działalność nadawczą wyłącznie lub również w sieci Internet i czy są tylko tradycyjne organizacje nadawcze prowadzące dodatkowo działalność nadawczą w sieci Internet czy także inne podmioty prowadzące taką działalność, a nie będące organizacjami nadawczymi w tradycyjnym rozumieniu.

2. Czy Państwa zdaniem definicja organizacji nadawczej powinna być ograniczona do nadawców w tradycyjnym sensie? Czy ochrona ta powinna obowiązywać niezależnie od platformy na której jest prowadzona emisja sygnału?

Wydaje się, że ograniczenie definicji organizacji nadawczej do nadawców w tradycyjnym sensie byłoby anachroniczne przy dzisiejszym poziomie rozwoju technologicznego. Pojawiłyby się wówczas wątpliwości interpretacyjne podobne do tych, z którymi stykamy się w przypadku art. 21 ust. 2¹ polskiej ustawy o prawie autorskim, który nakazuje odpowiednie stosowanie przepisów obowiązujących organizacje radiowe i telewizyjne nadających opublikowane drobne utwory do publicznego udostępniania utworów w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym. Artykuł ten nie precyzuje jednak swojego zakresu podmiotowego.

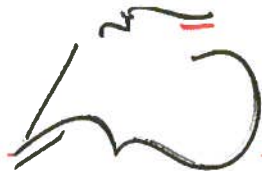
Niewykluczone, że wskazane byłoby odpowiednie zróżnicowanie uprawnień i obowiązków tzw. tradycyjnych nadawców prowadzących dodatkowo działalność nadawczą w sieci Internet i nadawców innego typu prowadzących działalność nadawczą w sieci Internet.

3. Czy podmioty prowadzące działalność nadawczą jedynie w sieci Internet (*webcasters*) powinny zostać objęte definicją organizacji nadawczej?

Podmioty te, o ile zostałyby objęte definicją organizacji nadawczej, co – jak piszemy powyżej mogłoby być wskazane – powinny zostać objęte również odpowiednio do pola swojej działalności obowiązkami na rzecz posiadaczy praw – traktat nie powinien w tym zakresie utrudniać wprowadzania obowiązkowego pośrednictwa organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi wobec poszczególnych typów nadawców i kategorii praw (por. art. 21 polskiej ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych).

Przedmiot regulacji

Dyskusja nad aktualizacją standardu międzynarodowej ochrony dotyczy stopnia uwzględnienia w regulacji zasady neutralności technologicznej związanej z działalnością nadawców. W związku z tym, że największe kontrowersje dotyczą włączenia do zakresu ochrony dystrybucji sygnału na nowych platformach, prosimy o odpowiedź na następujące pytania:

4. Czy definicją nadania (*broadcasting*) należy objąć również transmisje w sieci Internet?

Tak, z odpowiednimi zastrzeżeniami wymienionymi powyżej w części Zakres podmiotowy regulacji.

5. Czy Państwa zdaniem *webcasting*, czyli nadanie w Internecie, powinien zostać objęty standardem międzynarodowej ochrony i być traktowany tak samo jak inne postaci nadawania będące przedmiotem międzynarodowego standardu ochrony praw pokrewnych? Czy ochrona dotycząca *webcastingu* może zostać ograniczona jedynie do *webcastingu* prowadzonego przez nadawców w tradycyjnym sensie? Prosimy o uzasadnienie Państwa stanowiska.

SAiW „Polska Książka” jest w stanie udzielić odpowiedzi na pytanie jedynie z punktu widzenia posiadaczy praw i ich uprawnień będących poniekąd konsekwencją ochrony przyznanej nadawcom. Nie ulega w tym kontekście wątpliwości, że *webcasting* powinien rodzić po stronie nadawcy obowiązki na rzecz posiadaczy praw analogiczne jak te mające zastosowanie w przypadku nadań tradycyjnych, wraz z obowiązkowym zbiorowym zarządem w odpowiednich przypadkach. Nie musiałby to być przy tym system bez wyjątków – odnoszący się do każdej osoby i podmiotu udostępniającego utwory w sieci Internet. Ograniczenie jednak traktatu wyłącznie do nadawców radiowych i telewizyjnych w tradycyjnym sensie wydaje się anachroniczne, choć przy odpowiednim zdefiniowaniu tych podmiotów (brak obecnie definicji w prawie polskim) ułatwiłoby bez wątpienia określenie kategorii podmiotów objętych ochroną i zobowiązanych do nabywania odpowiednich licencji m.in. w ramach obowiązkowego pośrednictwa OZZ. Ponownie odnieść się tutaj należy do istniejących obecnie wątpliwości interpretacyjnych na tle treści art. 21 ust. 1 i 2 w zw. z ust. 2¹ polskiej ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych¹.

6. Czy Państwa zdaniem *simulcasting*, rozumiany jako równoczesne i niezmiennione przesyłanie przez Internet cudzego lub własnego programu radiowego lub telewizyjnego odbieranego naziemnie lub kablowo, powinien zostać objęty standardem międzynarodowej ochrony? Czy ochrona dotycząca *simulcastingu* może zostać ograniczona jedynie *simulcastingu* prowadzonego przez nadawców w tradycyjnym sensie? Czy *simulcasting* powinien zostać objęty standardem międzynarodowej ochrony niezależnie od platformy, na której jest on dokonywany (np. w sieciach mobilnych)? Prosimy o uzasadnienie Państwa stanowiska.

Ponownie z punktu widzenia posiadaczy praw *simulcasting* powinien rodzić po stronie nadawcy obowiązki na rzecz posiadaczy praw analogiczne jak te mające zastosowanie w przypadku nadań tradycyjnych, wraz z obowiązkowym zbiorowym zarządem w odpowiednich przypadkach. Nie powinno przy tym mieć znaczenia, czy dokonywany jest on np. w sieci mobilnej. Wyłączenie tej sfery byłoby z punktu widzenia posiadaczy praw niekorzystne, gdyż ograniczyłoby potencjalną możliwość taniemizacji.

Jeśli jednak chodzi o ochronę równoczesnych i niezmiennionych nadań programów przez inny podmiot (nadania nie własnego, lecz cudzego programu) odnieść by się można do liberalnej tendencji w międzynarodowym prawie autorskim, tj. „traktowania nadań programów choćby nieznacznie zmienionych jako objętych prawami pokrewnymi nadawców”².

7. Czy Państwa zdaniem należy do międzynarodowym standardem ochrony powinny zostać objęte usługi na żądanie powiązane z nadaniem takie jak *catch-up TV*? Czy taka ochrona powinna dotyczyć wyłącznie usług prowadzonych przez nadawców w tradycyjnym sensie?

¹ Por. Barta J. (red.), Markiewicz R. (red.), Czajkowska-Dąbrowska M., Ćwiągalski Z., Felchner K., Traple E., *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz*, Warszawa 2011. Komentarz do art. 21.

² Por. Barta J. (red.), Markiewicz R. (red.), Czajkowska-Dąbrowska M., Ćwiągalski Z., Felchner K., Traple E., *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz*, Warszawa 2011. Komentarz do art. 97.

Ponownie z punktu widzenia posiadaczy praw usługi VOD, w tym *catch-up TV*, powinny rodzić po stronie nadawcy obowiązki na rzecz posiadaczy praw analogiczne jak te mające zastosowanie w przypadku nadań tradycyjnych, wraz z obowiązkowym zbiorowym zarządciem w odpowiednich przypadkach.

Katalog praw nadawców

W artykule 9 dokumentu SCCR/24/10 znajdują się propozycje katalogu praw nadawców, które miałyby zostać objęte nowym traktatem. W związku z tym prosimy o odniesienie się do alternatyw zawartych w dokumencie oraz odpowiedź na pytania:

8. Jaki Państwa zdaniem powinien być katalog praw objętych aktualizacją standardu międzynarodowej ochrony? Prosimy o uzasadnienie Państwa stanowiska.

Por. w odpowiedziach powyżej. Powinna zostać utrzymana możliwość ustalania zasad powstania ochrony przez poszczególne państwa-sygnatariuszy traktatu, w przypadku Polski chodzi w szczególności o utrzymanie przesłanki braku uszczerbku po stronie posiadaczy praw (grupa posiadaczy praw mogłaby zostać przy tym docelowo odpowiednio doprecyzowana).

9. Czy Państwa zdaniem należy włączyć do zakresu międzynarodowej ochrony prawo do sygnału przed emisją (*pre-broadcast signal*)?

Brak danych.

10. Czy Państwa zdaniem należy włączyć do zakresu międzynarodowej ochrony prawo do reemisji w sieciach komputerowych (*retransmission over computer networks*)?

Brak danych.

11. Czy Państwa zdaniem należy włączyć do zakresu międzynarodowej ochrony prawo do publicznego udostępniania utworań nadań (*making available to the public of fixations of their broadcasts*)?

Brak danych.

Czas ochrony

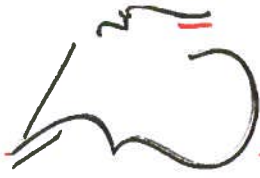
12. Jak długo, Państwa zdaniem powinna trwać ochrona udzielona organizacjom nadawczym (liczona od końca roku, w którym nadano sygnał nadawczy)? W związku z tym, że w projekcie traktatu znalazła się alternatywa 20/50 lat, uprzejmie prosimy wskazanie właściwego według Państwa okresu trwania ochrony i uzasadnienie stanowiska.

Nie wydaje się wskazane skracanie ochrony w stosunku do obowiązującego obecnie w polskiej ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych 50-letniego okresu ochrony. Można by ewentualnie próbować wprowadzić zróżnicowanie czasowe ochrony w zależności od kategorii nadań, o których mowa w powyższych punktach dotyczących przedmiotu regulacji.

Naruszenia praw

13. Jakie są znane przez Państwa sytuacje nieautoryzowanego użytku nadań? Jaka jest skala naruszeń? Na jakich polach eksploatacji nieautoryzowany użytek ma najczęściej miejsce?

Brak danych.

14. Jakie są problemy związane z naruszaniem praw do nadań w relacjach transgranicznych?

Brak danych.

15. Jakie środki dotyczące egzekwowania praw powinny zostać wprowadzone do międzynarodowego standardu ochrony?

Brak danych.

Dozwolony użytek

W artykule 10 dokumentu SCCR/24/10 znajdują się propozycje dotyczące zakresu dozwolonego użytku praw nadawców, które miałyby zostać objęte nowym standardem międzynarodowej ochrony. W związku z tym prosimy o odniesienie się do trzech alternatyw zawartych w dokumencie oraz odpowiedź na pytanie:

16. Jaki powinien być zakres dozwolonego użytku w przypadku ochrony prawnej nadań programów telewizyjnych i radiowych?

Zakres dozwolonego użytku powinien być w przypadku nadań precyzyjnie i odrębnie określony, ze względu na szczególną naturę tego przedmiotu praw pokrewnych. W związku z tym zasadny wydawałby się wybór alternatywy wymieniającej wprost zakres dozwolonego użytku w odniesieniu do nadań. Konieczne jest również utrzymanie odwołania do tzw. trójstopniowego testu i do dozwolonego korzystania wyłącznie w celach niekomercyjnych.

Zabezpieczenia techniczne

W artykule 12 dokumentu SCCR/24/10 znajdują się propozycje dotyczące regulacji zabezpieczeń technicznych w odniesieniu do praw nadawców, które miałyby stanowić immanentną część nowego międzynarodowego standardu ochrony praw nadawców. W związku z tym prosimy o odniesienie się do alternatyw zawartych w przedmiotowym artykule oraz odpowiedź na następujące pytanie:

17. Jakie Państwa zdaniem zabezpieczenia techniczne najbardziej efektywnie chronią prawa nadawców, w tym w związku z dystrybucją sygnału w sieciach komputerowych?

Brak danych.

Dodatkowe elementy traktatu

18. Jakie inne elementy Państwa zdaniem powinny znaleźć się w przyszłym traktacie z uwagi na postępujący rozwój mediów, w celu zapewnienia właściwego poziomu ochrony praw nadawców?

Poruszono powyżej w odpowiedziach dotyczących zakresu podmiotowego i przedmiotowego traktatu. Ograniczenie traktatu do nadań wyłącznie tradycyjnych przez tradycyjne organizacje radiowe i telewizyjne może okazać się w niedalekiej przyszłości niewystarczające, zarówno z punktu widzenia poziomu ochrony, jak i uprawnień posiadaczy praw – zadośćuczynienie którym powinno być przesłanką powstania ochrony nadawcy tym bardziej, im szersza będzie definicja tej kategorii uprawnionych z tytułu praw pokrewnych.